

Generalitat de Catalunya
Departament d'Educació

Servei Educatiu del Berguedà

Equip d'Assessorament i Orientació Psicopedagògica del Berguedà

PROJECTE D' EDUCACIÓ INCLUSIVA I COMPROMÍS SOCIAL

Curs 2010/2011

Índex

INTRODUCCIÓ.....	3
PRIMERA PART.....	6
1. DISSENY DE LA PROPOSTA.....	6
1.1. Objectius	6
1.2. Competències.....	7
1.3. Els intercanvis entre centres de cultures diferents.....	8
1.4. La programació compartida de llengües	9
1.5. Unitats de programació interdisciplinars	10
1.6. Tallers i racons a l'educació infantil	10
1.7. Inclusió social	11
SEGONA PART	13
2. FORMACIÓ	13
2.1. Equips directius.....	13
2.2. Educació infantil.....	15
2.3. Educació primària.....	17
3. CALENDARI DE LES SESSIONS DE TREBALL	18
4. RELACIÓ DE CENTRES IMPLICATS.....	19
5. REFERÈNCIES	20

INTRODUCCIÓ

Les orientacions que se'ns donen des del Departament d'Educació es fonamenten, entre d'altres, en un model inclusiu, en un enfocament plurilingüe de la llengua i en el foment de l'educació per a la ciutadania, que contempla la diversitat cultural i social en un món global, en un marc de diàleg i de convivència. Coincideixen amb el marc conceptual que proposen autors de renom, com Ainscow o Booth. Aquest projecte pretén incidir, principalment, en els àmbits esmentats.

Una definició àmplia d'inclusió suposa passar de pensar en termes d'atenció a l'alumnat amb necessitats educatives especials a pensar en termes d'atenció a la diversitat, en l'adequació de l'escolaritat a totes i tots els alumnes de les aules ordinàries. Una visió restrictiva inclouria només l'alumnat amb handicaps físics, psíquics o sensorials. Una visió àmplia requereix atendre l'alumnat més necessitat, en tot el possible, no només dins un context normalitzat, sinó a través d'actuacions que facin millorar els processos d'ensenyament-aprenentatge dins les aules ordinàries. Aquestes directrius marc d'actuació suposen una entrada holística als centres, des de la psicologia, la pedagogia i el treball social, que emfasitza el treball a les aules ordinàries, als cicles, als claustres, el treball en equip del professorat i, en el possible, el treball amb els diferents agents educatius del territori. Una entrada des d'allò "macro" fa que deixin de ser necessàries una part important de les intervencions "micro", mentre que aquestes actuacions individualitzades s'han mostrat, en moltes ocasions, poc eficaces sense intervenir sistemàticament en el context més ampli.

Entenem que les actuacions més individualitzades han estat, són i continuaran essent necessàries, si bé hi ha una àmplia coincidència, en els països educativament més avançats, que en cap cas es poden descurar les aportacions que més impacten en les cultures, les polítiques i les pràctiques inclusives, que afecten l'organització, el funcionament i les tasques globals de les institucions educatives.

Del model inclusiu d'educació, de l'enfocament plurilingüe de les llengües i del foment d'una educació per a la ciutadania se n'ha de desprendre una proposta assessora que s'hi adequi. Això suposa:

- Participar en la planificació de les programacions i de les unitats didàctiques, perquè s'adeqüin a tot l'alumnat de l'aula, tenint especialment en compte, certament, aquells alumnes amb més dificultats. Col·laborar amb cicles i etapes per ajustar les programacions d'aula i per aconseguir que el treball en equip del professorat sigui més sistemàtic i eficaç.
- Afavorir l'intercanvi cultural amb escoles i institucions d'altres països amb l'objectiu de fomentar la competència social i ciutadana i la competència comunicativa.
- Col·laborar amb els docents en la programació compartida de llengües (català, castellà, anglès) i en la incorporació de continguts d'altres àrees en castellà i en una llengua estrangera, de manera que s'ajusti a la diversitat de l'alumnat dels grups classe.
- Ajudar a posar en pràctica metodologies de treball cooperatiu i autònom. Treball en petits grups, per parelles, individual i modalitats més participatives, perquè s'ajustin a tot l'alumnat.
- Ajudar a fer canvis en el paper de les mestres d'educació especial perquè, en tot el possible, atenguin la diversitat dins les aules ordinàries i col·laborin en la creació de contextos educatius en el centre, favorables per atendre la diversitat.
- Col·laborar en la posada en pràctica de canvis en els rols dels docents i de l'alumnat per a millorar el clima d'aula i de centre.
- Facilitar eines d'autoavaluació, d'avaluació i de seguiment, que siguin útils per a tot l'alumnat i especialment per aquells amb més necessitats.
- Observar sistemàticament el treball a les aules i reflexionar amb els docents en base a les observacions fetes per implementar millores a les programacions, amb l'objectiu que s'adeqüin a l'alumnat més necessitat.
- Afavorir la participació de tot l'alumnat en activitats extraescolars. Col·laborar amb entitats de l'entorn

mitjançant un treball en xarxa per fomentar la inclusió social.

- Sistematitzar intercanvis entre centres que estan treballant en la mateixa línia, per a contrastar i difondre bones pràctiques. Fomentar les innovacions en la línia del model en el qual s'està avançant. Facilitar la formació necessària.

Tindrem en compte l'apartat 2.2, desenvolupat en el projecte d'educació inclusiva i compromís social del curs passat. http://www.xtec.es/serveis/eap/a8900259/escolainclusiva/projecte/educacio_inclusiva_compromis_social_04_07_2009.doc#_Toc234734834

El projecte d'enguany contempla dues parts:

En la *primera* part proposem els contextos de treball que facilitin l'aplicació pràctica que pretenem portar a terme. Precisem les temàtiques de treball pròpiament psicopedagògiques en que aprofundirem per a millorar l'adequació a la diversitat a les aules ordinàries, amb l'objectiu d'aconseguir una educació més ajustada a tot l'alumnat.

En la *segona* part detallem les sessions de formació amb els grups de treball, el calendari de les sessions, els centres educatius implicats en el projecte i la bibliografia.

PRIMERA PART

1. DISSENY DE LA PROPOSTA

1.1. Objectius

Els objectius que pretenem són:

- Millorar l'atenció a la diversitat dins les aules, centres i comunitats educatives.
- Ajustar objectius i activitats a tot l'alumnat de les aules.
- Afavorir el desenvolupament de competències bàsiques de tot l'alumnat.
- Sistematitzar el treball en equip dins el centre i entre centres.
- Aprofundir en metodologies que afavoreixin l'atenció a la diversitat i l'adquisició d'aprenentatge significatiu: treball cooperatiu, treball autònom, racons i tallers.
- Aprofundir en l'atenció a la diversitat: des d'unitats de programació interdisciplinars; des de llengües, a partir d'una entrada per gèneres textuais, o des de projectes.
- Incloure l'ús de les TAC i de mitjans de comunicació per a afavorir la competència comunicativa i per a donar difusió a les produccions de l'alumnat.
- Afavorir la participació de l'alumnat per mitjà d'assemblees i del consell de delegats i delegades.
- Afavorir la participació de les famílies en els projectes de centre.
- Col·laborar en la millora de l'organització dels centres per a optimitzar l'atenció a la diversitat. Incentivar la formació de comissions en els centres, que dinamitzin temes relacionats amb el desenvolupament.

- Afavorir la participació en la formació i en visites a centres fora de la comarca.

1.2. Competències

Amb aquesta proposta pretenem incidir en les competències següents:

Competència comunicativa, lingüística i audiovisual

- Saber comunicar-se oralment emprant diversos models textuais.
- Desenvolupar la comprensió escrita.
- Saber comunicar per escrit des de diversos models textuais.
- Saber emprar el llenguatge audiovisual i les TAC.
- Saber comunicar-se en llengües diferents.

Competència artística i cultural

- Conèixer i valorar diferents manifestacions culturals i artístiques dins el propi context i en contextos allunyats.

Competència en el tractament de la informació

- Saber trobar i seleccionar la informació pertinent.
- Desenvolupar la capacitat crítica davant la informació a l'abast.
- Transmetre la informació de manera adequada per diferents canals.

Competència d'aprendre a aprendre

- Adquirir coneixements a través de la interacció amb els iguals.
- Prendre consciència del propi nivell de competències i dels objectius a assolir.
- Saber fer una crítica constructiva.

Competència d'autonomia i iniciativa personal

- Saber treballar de manera autònoma amb interès i iniciativa.
- Ser capaç d'avaluar les pròpies produccions.
- Participar activament en projectes d'aula i d'escola.

- Responsabilitzar-se del propi treball i dels compromisos acordats.

Competència social i ciutadana

- Comprendre la realitat social diversa, pluricultural i plurilingüe.
- Comprendre la realitat social d'altres cultures, entenent-les a un mateix nivell de dignitat.
- Adquirir habilitats socials i ciutadanes.
- Mantenir una actitud solidària davant altres cultures.
- Valorar la societat plural.
- Mantenir una actitud respectuosa amb persones i comunitats diferents.
- Dialogar en termes d'igualtat amb col·lectius allunyats del nostre.
- Interessar-se i valorar les manifestacions culturals i les formes de vida alienes.
- Desenvolupar l'empatia.

1.3. Els intercanvis entre centres de cultures diferents

Aquest curs és el segon any que acompanyem l'intercanvi cultural entre diverses escoles de la comarca i escoles d'altres països. Alguns centres fan intercanvi amb escoles del Paraguai a través de la Fundació Alda, altres estan en contacte amb escoles de l'Índia a través de la Fundació Vicenç Ferrer, i una altra escola manté des de fa anys un agermanament amb una escola de l'Equador. A final de curs, algunes escoles van comunicar-se directament a través de videoconferència. Les escoles que estan en contacte amb l'Índia segueixen la planificació fixada per tres cursos.

Pel aquest curs un dels objectius és de continuar l'intercanvi iniciat el curs passat, que afavoreix l'adequació a la diversitat dins les aules, facilita el treball significatiu amb textos de diferents gèneres i llengües i afavoreix la possibilitat de treballar els valors, les actituds de respecte i el coneixement global del món. Acordem continuar l'intercanvi centre a centre, ara més fàcil degut a la disponibilitat dels recursos informàtics que disposen una bona part dels centres.

Enguany ens proposem posar les condicions perquè l'intercanvi cultural es generalitzi a tota l'escola, en aquelles que la implicació abasti només alguns cicles, i avançar en la interacció centre a

centre i servei educatiu-Fundació ALDA. Alhora, afavorirem que es posin les condicions en els centres per dinamitzar l'intercanvi i temes propers a través d'una comissió en la qual hi hagi una major implicació de l'alumnat del centre. Pretenem afavorir una cultura de centre disposada a la inclusió social i educar en la diversitat cultural, social i lingüística, i posar les condicions a les aules per avançar cap a cultures, polítiques i pràctiques més inclusives, que es tradueixin en una millora de la inclusió acadèmica.

En la darrera videoconferència que vam mantenir amb la Fundació Alda van suggerir treballar la implicació de les famílies en el projecte. Cada parell d'escoles precisarà els objectius i continguts, els recursos i els canals de comunicació més adequats. Vam acordar que les escoles es posarien en contacte per correu electrònic la setmana del 6 al 10 de setembre per acordar, si es considera pertinent, una videoconferència entre els dies 13 i 15 de setembre. L'hora de la videoconferència també s'acordaria pel correu electrònic. L'objectiu d'aquesta interacció seria planificar les propostes de treball comú pel curs escolar; la participació de les famílies, en relació a aquesta temàtica i la possibilitat de realitzar un treball comú entre totes les escoles, que comportés un producte final i que servís pel coneixement mutu. Pensem que hauria de ser un únic producte entre totes les escoles que s'hauria de decidir i concretar a inicis de curs. Tenim previst realitzar una videoconferència Fundació ALDA i l'EAP el dia 16 de setembre.

Sobre aquest tema, els dies 5 i 6 de novembre es realitzaran les IV Jornades de la Xarxa d'Escoles Compromeses amb el Món. Podeu consultar la web: <http://www.escolescompromeses.org/ca/>

1.4. La programació compartida de llengües

En el treball d'adequació a la diversitat dins l'àmbit de llengües diferenciem tres apartats: continuar el treball amb gèneres textuais, diversificant-los; avançar en la programació compartida de llengües - català, castellà, anglès -, i incidir en el treball de llengua amb continguts d'altres àrees curriculars. Donarem prioritat a la funcionalitat dels aprenentatges i a les programacions interdisciplinars.

Les escoles que realitzen l'intercanvi cultural amb centres de països diferents poden treballar diversitat de textos, en català, castellà i anglès, i utilitzar-los per a interactuar amb una altra cultura, donar-se a conèixer i difondre les produccions. Les unitats de programació poden adquirir un altre significat, i alhora, suposar un avenç en la comprensió d'altres realitats, en adquirir hàbits de ciutadania, afrontar millor la convivència, o mantenir una actitud de respecte i solidària amb els altres.

Els textos a treballar poden ser diversos, segons el projecte de cada escola: textos expositius, narracions, descripcions, llegendes, cartes, autobiografies, correus electrònics, audiovisuals, notícies, reportatges, poemes, cançons, mapes, llistats, receptes, instruccions de jocs... escrits en català, en castellà o en anglès, o escrits primer en català i traduïts, posteriorment, en la llengua que s'utilitzi en l'intercanvi.

1.5. Unitats de programació interdisciplinars

Durant el curs passat vam dissenyar una proposta didàctica que permet planificar i portar a la pràctica a les aules unitats de programació interdisciplinars, basades en un treball en equip de tots els docents de les diverses àrees d'un cicle, etapa o claustre. Aquesta proposta suposa una planificació conjunta de totes i tots els implicats, si bé cada docent decideix, en cada moment, el nivell d'aplicació que en fa a la seva àrea. D'aquesta manera articulem, d'una banda, el necessari treball en equip del professorat, amb la decisió personal del grau d'implicació en cadascun dels temes que es treballen.

Durant aquest curs generalitzarem aquest disseny a les escoles que hi estiguin interessades, portant a terme una primera experiència d'elaborar i aplicar una unitat, valorant els processos i resultats, i decidint la possible continuació d'aquesta línia de treball.

1.6. Tallers i racons a l'educació infantil

Aquest curs donarem continuïtat al treball per racons iniciat el curs passat i programarem l'àrea de descoberta de l'entorn en aquesta etapa, possiblement amb una organització basada en tallers.

Inclourà un treball en les sessions d'intercanvis d'educació infantil i la concreció a les aules de diversos centres. Treballarem per ajustar les propostes didàctiques a la diversitat de ritmes i nivells a les aules, tenint especialment en compte l'alumnat amb més dificultats.

En aquestes propostes intentarem que es puguin utilitzar els recursos TAC i els mitjans de comunicació treballats en cursos anteriors, per tal d'afavorir la competència de l'alumnat en aquest àmbit.

1.7. Inclusió social

Entenem que l'educació inclusiva és una part del què hauria de ser la inclusió plena en tots els contextos ordinaris. Ens plantejem avançar cap a la inclusió social.

Entenem per inclusió social la participació de tothom, sigui quina sigui la seva capacitat, handicap, edat, gènere, classe social, ètnia, religió, salut... en l'entorn social. En aquest sentit pensem que hem d'afavorir, entre d'altres aspectes, la participació de tot l'alumnat en activitats extraescolars, dins i fora del centre, a l'estiu i durant el curs escolar, en contextos ordinaris. Pretenem també afavorir el dret dels infants a l'esbarjo, al joc i a activitats culturals i de diversió.

Aquest objectiu ens porta a pensar quines són les barreres (econòmiques, de transport, handicaps...) que impedeixen que els nens i nenes puguin participar en activitats normalitzades, quines són les activitats que poden donar la major obertura possible a tot l'alumnat i quins són els recursos necessaris.

Per posar les condicions necessàries perquè tot l'alumnat pugui accedir a les diferents activitats que ofereixen els centres, les entitats i el municipi, cal la implicació dels diferents agents socials de la comunitat: ajuntaments, AMPA, entitats esportives, famílies, escoles...

En aquest sentit hi ha experiències prèvies que han estat molt ben valorades, com és l'activitat d'hipoteràpia amb alumnat amb dificultats, amb l'ajut d'un fisioterapeuta que adapta l'activitat a les característiques individuals de cada alumne; les estades esportives amb la inclusió de l'alumnat de la USEE, durant la segona quinzena

de juliol, amb el suport d'un monitor i amb l'adaptació de les activitats. Aquestes experiències han suposat un treball compartit entre els diversos agents implicats. A part d'aquestes experiències més recents, des de fa uns anys els Serveis Socials dels diferents Ajuntaments del Berguedà estan donant cobertura, en la mesura de les seves possibilitats, a tot l'alumnat i famílies que ho necessiten, per tal d'eliminar les barreres econòmiques i socials. Considerem necessari avançar en la inclusió social de tots els col·lectius, possibilitant la seva participació en activitats que es realitzen, adaptant algunes ofertes a les seves possibilitats, oferint el suport de monitors, diversificant el repertori d'activitats...

Hem iniciat un treball amb la tècnica d'inclusió social i la regidora de l'àrea social de l'Ajuntament de Berga, i hem acordat crear una comissió que treballi en l'organització d'activitats per a tots els nens i nenes del municipi. Per exemple, la natació per a nens i nenes amb handicaps. Iniciarem el treball amb la tècnica d'inclusió social, amb la tècnica d'educació, amb una educadora social i amb la treballadora social del Servei Educatiu. Sempre que sigui necessari s'inclouran altres professionals.

SEGONA PART

2. FORMACIÓ

Al llarg del curs mantindrem un seguit de sessions amb tres grups de treball: el grup d'equips directius, el d'educació infantil i el d'educació primària.

2.1. Equips directius

Durant el curs passat vam estar treballant sobre l'organització de la franja comuna en els centres. Al llarg d'aquest curs treballarem dos temes: l'organització més adequada per a millorar els intercanvis entre centres de cultures diferents o temàtiques relacionades amb un desenvolupament més inclusiu, i el clima d'aula.

Educació per al desenvolupament i intercanvi entre centres de diferents cultures

Ens plantejem afavorir la continuïtat dels intercanvis iniciats i facilitar que cada centre pugui posar les condicions més adequades perquè es mantinguin, en la mesura que els directament implicats ho decideixin. Pretenem afavorir la planificació del procés de treball entre les parelles de centres.

Una possibilitat seria organitzar una comissió, a cada centre, que dinamitzi el projecte d'intercanvi i faci avançar aquelles temàtiques relacionades amb el desenvolupament i la sostenibilitat; que garanteixi la participació d'alumnat, mestres i famílies, si és el cas; que estableixi el treball en assemblea sobre aquesta temàtica, en les assemblees de delegats i delegades, i que defineixi altres espais de treball i de participació.

Clima d'aula

El projecte d'educació inclusiva requereix canvis bàsics en la concepció de l'educació, en les relacions entre alumnat i docents, que s'han de traduir en canvis en el clima de l'aula. Caldria veure la concreció de la proposta inclusiva en les relacions que s'estableixen dins l'aula i el lloc que hi ocupa cadascú. Repensarem la

participació, el respecte cap a un mateix i cap a l'altre, el lloc on és ubicat l'alumnat, la inclusió i exclusió de tothom, les condicions que possibiliten que totes i tots aprenguem de manera significativa i gratificant.

Pensarem la millora del clima d'aula per poder treballar aquesta temàtica en cada claustre, aplicar la proposta a cada centre i valorar-ne els resultats, les millores i les dificultats que apareguin. Pretenem deixar un document escrit que orienti la pràctica en els centres, sobre aquesta temàtica.

Sessions de treball previstes:

Primera sessió (20 de setembre de 2010)

A la major part de les escoles implicades en el projecte s'està treballant temes de sostenibilitat, agermanament, consum, intercanvi, solidaritat... Per això cada centre ha de tenir l'organització adequada per a dinamitzar-los.

Presentació de la proposta de les sessions:

- Afavorir l'impuls dels intercanvis amb escoles de cultures diferents.
- Possibilitar la creació d'una comissió, a cada centre, que afavoreixi la dinamització dels intercanvis i temes afins per a un desenvolupament inclusiu.
- Posar les condicions per treballar el clima d'aula. Pensar una proposta de millora, aplicar-la i avaluar-la. Deixar un document escrit amb el contingut treballat.

Presentació per part de Benjamí Moliné d'una proposta que dinamitzi l'intercanvi entre escoles de cultures diferents i temes relacionats amb l'educació per al desenvolupament. Una possibilitat seria crear una comissió, a cada centre, amb representació dels mestres, els alumnes i les famílies, si es veu pertinent.

Presentació breu del treball que es vol realitzar entorn al clima de l'aula. Concreció dels objectius que es volen treballar.

Es donaran algunes lectures que puguin ajudar per treballar ambdós temes.

Segona sessió (17 de gener de 2011)

Explicació per part de cada centre de la manera com s'han organitzat, què estan treballant i quins problemes sorgeixen pel que fa a l'intercanvi cultural amb una altra escola i la resta de temes que des del centre s'hagin decidit de treballar.

Explicarem la proposta de treball sobre el clima de l'aula. Definirem què entenem per clima d'aula, alguns dels factors importants que el conformen i els objectius a assolir. Comptarem amb la col·laboració de Manuel Sánchez. Utilitzarem la bibliografia que pugui servir per desenvolupar la temàtica.

Valorarem la possibilitat de treballar aquest tema amb els claustres de cada escola, de portar-lo a la pràctica i avaluar-lo.

Tercera sessió (6 de juny de 2011)

Posada en comú del treball realitzat a cada centre pel que fa a l'intercanvi cultural entre escoles de països diferents, temàtiques relacionades amb el desenvolupament inclusiu i clima d'aula. Valoració dels aspectes reeixits i d'aquells que cal millorar per al proper curs.

Propostes pel curs vinent.

2.2. Educació infantil

Aquest és el tercer curs que mantenim un treball conjunt amb mestres d'educació infantil. Durant el darrer curs es va avançar en el treball per racons. Vam contactar amb l'escola *La Riera* de Sant Pere de Ribes, vam fer una sessió de treball amb una mestra d'aquesta escola, vam llegir material que havien publicat a diferents mitjans de comunicació i vam visitar l'escola. Això va permetre repensar el treball per racons i l'organització de l'alumnat d'educació infantil, per posar les condicions que afavorissin el treball de la diversitat a l'aula, els intercanvis sistemàtics dels centres implicats en el projecte, el treball en equip de cicle, el millor ajustament de les programacions a la diversitat de ritmes i nivells dels alumnes dins l'aula ordinària.

En la valoració d'aquest grup de treball es va acordar que durant aquest curs avançaríem en el treball per racons, especialment des de l'àrea de descoberta de l'entorn i l'àrea de comunicació i llenguatge (llenguatge matemàtic). Es va suggerir de posar-nos en contacte amb la Teresa Feu i amb la M. Antònia Canals perquè ens ajudessin a organitzar la pràctica a les aules.

Primera sessió (27 de setembre de 2010)

Exposició per part de Teresa Feu sobre l'organització del treball de ciència en l'educació infantil. Posarà èmfasi en el currículum de l'àrea de descoberta de l'entorn i en l'organització més adequada. Presentarà bibliografia que faciliti l'organització i l'aplicació del treball. Valorarem la concreció a cada centre.

Segona sessió (25 d'octubre de 2010)

Preparació de l'organització del treball en els centres a partir de l'exposició feta en la sessió anterior, de les lectures realitzades i de les pràctiques que es donen actualment en els centres. L'objectiu és que es pugui iniciar el treball de ciència a les aules a partir del segon trimestre.

Visita a un centre (novembre de 2010)

Tenim previst visitar una escola que treballi el coneixement de l'entorn amb l'orientació que s'haurà desplegat en les sessions anteriors, per observar en directe el treball que s'hi porti a terme i conèixer les aportacions que ens puguin oferir des del centre.

Tercera sessió (9 de maig de 2011)

Posada en comú de les diferents experiències, valoració del treball i planificació del proper curs.

Recordem que les X Jornades d'Innovació de l'Etapa d'Educació Infantil es celebraran a la UAB, del 22 al 24 d'octubre de 2010 sota el tema: AMOR I EDUCACIÓ. Trobareu més informació a: http://ice2.uab.cat/jor_infantil_X/index.php?idioma=ca

2.3. Educació primària

Durant el curs passat vam treballar els intercanvis culturals. Enguany, dedicarem les sessions d'educació primària a elaborar i aplicar unitats de programació interdisciplinars i avançar en la programació compartida de llengües. Es pot plantejar a nivell de cicle, d'etapa o de claustre.

Primera sessió (4 d'octubre de 2010)

Dissenyarem una estructura per a elaborar unitats de programació interdisciplinars i aplicar-les en els centres que hi estiguin interessats. Comptarem amb el Llorenç Planes com a persona experta en el tema.

Segona sessió (31 de gener de 2011)

Posada en comú de les experiències que s'hagin pogut posar en pràctica.

Disseny d'una unitat de programació compartida de llengües: català, castellà i anglès, i aplicació en els centres interessats.

Tercera sessió (23 de maig de 2011)

Valoració del treball realitzat en base a la unitat de programació interdisciplinària i la unitat compartida de llengües. Deixarem constància de materials escrits.

Acordarem les propostes pel proper curs.

3. CALENDARI DE LES SESSIONS DE TREBALL

Data	Coordinació o formador/a	Títol	Participants
Dilluns 4 d'octubre (15:30 - 18:00)	EAP/Llorenç Planes	"Educació inclusiva i compromís social"	Mestres de primària. Especialistes d'educació especial
Dilluns 31 de gener (15:30 - 18:00)	EAP	"Educació inclusiva i compromís social"	Mestres de primària. Especialistes d'educació especial
Dilluns 23 de maig (15:30 - 18:00)	EAP	"Educació inclusiva i compromís social"	Mestres de primària. Especialistes d'educació especial
Dilluns 27 de setembre (9:30 - 13:00)	Teresa Feu/ EAP	"L'educació infantil en el projecte d'educació inclusiva"	Mestres d'educació infantil
Dilluns 25 d'octubre (9:30 - 12:30)	EAP	"L'educació infantil en el projecte d'educació inclusiva"	Mestres d'educació infantil
Dilluns 9 de maig (9:30 - 12:30)	EAP	"L'educació infantil en el projecte d'educació inclusiva"	Mestres d'educació infantil
Novembre	Visita a un centre	"L'educació infantil en el projecte d'educació inclusiva"	Mestres d'educació infantil
Dilluns 20 de setembre (9:00-12:00)	Benjamí Moliné/EAP	"L'organització de centre en el projecte d'educació inclusiva"	Equips directius
Dilluns 21 de febrer (9:00-12:00)	Manuel Sánchez/EAP	"L'organització de centre en el projecte d'educació inclusiva"	Equips directius
Dilluns 6 de juny (9:00-12:00)	EAP	"L'organització de centre en el projecte d'educació inclusiva"	Equips directius

4. RELACIÓ DE CENTRES IMPLICATS

Els centres que participen en el projecte són:

Escola Alfred Mata, de Puig-Reig
Escola Gira-sol, de Montmajor
Escola Gironella, de Gironella
Escola Galceran de Pinós, de Bagà
Escola Lillet a Güell, de La Pobla de Lillet
Escola Olvan, d'Olvan
Escola Princesa Làscaris, de Casserres
Escola Sant Marc, de Bassacs
Escola Sant Joan, de Berga
Escola Sant Llorenç, de Guardiola
Escola Sta. Eulàlia, de Berga
Escola Sta. Maria d'Avià, d'Avià
Col·legi Vedruna, de Berga
Escola Especial Llar Sta. Maria de Queralt, de Berga

5. REFERÈNCIES

ANAUT, L. (2004) Sobre el sistema Amara Berri. Gobierno Vasco. Vitòria.

AINSCOW, M. (2008). *Teaching for diversity. The next big challenge*. A F. Michael Connelly (Ed.), The sage handbook of curriculum and instruction. (pp. 240-258). London, UK.

CALSAMIGLIA, H; TUSON, A (1999) Las cosas del decir. Manual de análisis del discurso. Ariel Lingüística. Barcelona.

DEREK, D; MERCER, N. (1988) El conocimiento compartido. El desarrollo de la comprensión en el aula. Paidós/MEC. Barcelona.

FREIRE, P. (2003) Pedagogia de l'autonomia. Del Crec. Xàtiva.

FERREIRO, E. (2001) Pasado y presente de los verbos leer y escribir. Fondo de cultura económica. México.

STUBBS, S. (2008) Inclusive Education. Where there are few resources. The Atlas Alliance. Oslo.
<http://www.eenet.org.uk/resources/docs/IE%20few%20resources%202008.pdf>

VAN MANEN, M. (2004) El tono en la enseñanza. Paidós. Barcelona.

www.eenet.org.uk